

Les formacions polítiques de Balears, amb la vista posada en les pròximes eleccions

Comença la cursa del 95

El debat sobre l'estat de la Comunitat de les Illes Balears ha significat l'inici de la llarga cursa del 95. El PP, amb un Canellas cada dia més segur, apareix com el gran favorit. Darrere del PP, el PSOE amb problemes de lideratge, el PSM en un moment dolç i UM que cerca espai.

El debat sobre l'estat de l'autonomia de 1993 ha obert el camí de les eleccions autonòmiques de 1995. Cada una de les formacions representades en el Parlament afronta aquesta fi de legislatura de forma diferent.

La impressió generalitzada és que Gabriel Canellas, una vegada superada la batalla del debat, ha sortit indemne i, si és possible, més reforçat que mai. En aquesta cursa el PP ocupa, clarament, la *pole position*.

A la graella de sortida, en segona posició, es troba el PSIB-PSOE. El *pilot* socialista, Francesc Obrador, es troba en una situació difícil. Segons coincidència de totes les cròniques, el portaveu socialista al Parlament va resultar tocat greument per part de Canellas. Fins i tot els diaris ja fan càbales sobre hipotètics intents, dins del PSIB, de substituir Obrador com a cap de llista pel 95.

En tercera posició de la graella hi ha els nacionalistes del PSM-EEM (PSM-Entesa de l'Esquerra de Menorca). El seu actual portaveu, Pere Sampol, va fer un discurs força contundent que aconseguí incomodar Canellas. Tots els cronistes parlamentaris coincideixen a assenyalar que Sampol fou l'únic que elevà la categoria del debat i que es convertí en el veritable protagonista.

Darrere de tots, una UM que no acaba de trobar exactament el seu lloc. La coalició amb el PP pesa molt, i, a pesar dels intents del diputat del grup mixt Miquel Pascual de parlar en nom d'UM, el fet és que la imatge que va donar no fou massa nítida.

EL DEBAT

Prèviament al debat res no feia suposar que pogués tenir tanta transcendència. Els socialistes, reunits en conclave dues setmanes abans, havien decidit donar tot el suport al seu portaveu Francesc Obrador —que havia tengut certes crítiques inter-

nes— i encoratjar-lo perquè s'enfrontara a Canellas en aquest debat.

Els nacionalistes tenien com a objectiu consolidar el seu grup. Una consolidació fruit del *moviment* que hi ha hagut en el seu partit de les eleccions del 91. Havent dimitit Joan López Casanovas, Mateu Morro i Sebastià Serra, ara li tocava a Pere Sampol la responsabilitat de fer-se càrrec del protagonisme del grup. Aquest debat serviria per a confirmar la seva posició dins el grup nacionalista.

En el PP les coses estaven prou clares. Canellas no temia ni Obrador, ni Sampol, ni tampoc Pascual, d'UM. El seu objectiu, una vegada més, era recordar que a Balears es viu molt millor que a la resta d'Espanya i que si no s'hi viu encara més bé és, bàsicament, per culpa del Govern central.

En UM la situació no era tan clara com en els altres grups. Havien intentat que parlara Maria Antònia Munar, però la Mesa no ho acceptà. UM, a efectes de reglament, és el mateix grup parlamentari que el PP: PP-UM. El portaveu seria el membre del grup mixt, Miquel Pascual, que parlaria en nom de la UM refundada, que inclou la vella UM coalitzada amb el PP. L'objectiu, diferenciar al màxim la nova UM del PP. Es donà l'estranya circumstància que Pascual parlava en nom d'UM i que el portaveu popular ho feia en nom del grup PP-UM.

Canellas va obrir el debat fent l'habitual mescla de triumfalisme, "la situació de Balears és envejada per ser una de les millors dins de les regions europees", i de victimisme, "són les úniques illes d'Europa que no tenen un règim especial". La satisfacció a les files populars pel discurs del seu cap era evident.

L'endemà era el torn de respostes de l'oposició. Obrador començà el discurs atacant Canellas, "sembla que parla d'un altre país, un altre món, possiblement inexistent: el país de la falla i la imaginació". El

líder socialista volgué donar més contundència a les seves paraules utilitzant tot un seguit de dades que no varen fer més que embullar bastant el missatge. Acusà Canellas de victimisme. Segons Obrador, aquest règim especial ja existeix i es concreta en el descompte en el transport per residència insular.

Eren massa facilitats per a Canellas. La rèplica fou dura, humiliant, sense perdó, en el més pur estil Clint Eastwood. Fins i tot es permeté ironitzar sobre la situació d'Obrador dins el PSOE, "que no me'l lleuin", digué. Segur d'ell mateix el president acabà la rèplica dient: "Mentre

jo sigui el jefe i els meus -dirigint-se als escons populars- així ho vulguin i el poble ens continuï votant, seguiré sense canviar la meua política".

Únicament l'astúcia del portaveu nacionalista, Pere Sampol, aconseguí tocar Canellas. Sampol sempre parla de vós a Canellas, en un to molt respectuós. Però l'amable forma no amaga un fons bastant demolidor. Un discurs molt ben preparat, amb un ritme *in crescendo* aconseguí cridar l'atenció de tots els diputats i periodistes. Una frase resumeix la intervenció.

Una frase que va fer moure Canellas al seu escó. Sampol, fent una pausa i mirant Canellas, li llançà un vertader **m í s s i l**: "Molt, molt hem d'estimar aquest país per a reclamar uns **r e c u r s o s** econòmics... perquè els administri el senyor Canellas Fons".

Touché! Una de les frases més intel·ligents mai sentides al Parlament balear. En la rèplica, Canellas acusà el PSM de no tenir alternativa i de ser "frívol", però els atacs del jefe no feren ferida en el satisfet Sampol. Una vegada acabada la sessió algun diputat popular reconeixia, si bé en privat, el bon discurs del portaveu nacionalista.

OBJECTIU 1995

El debat de 1993 sobre l'estat de l'autonomia ha donat llum verd a la cursa que tindrà l'arribada la primavera del 95.

El PP, que espera revalidar la majoria absoluta, està més segur que mai de les se-

ves possibilitats. Gabriel Canellas és la seva imatge de marca i ja ha demostrat reiteradament que és un segell de fàcil venda electoral. Quan queda un any i mig el president no sembla tenir rival possible. Ell ho sap. Durant el debat es permeté acabar el seu discurs de rèplica fent un acudit dirigit directament a Obrador: "Un home volia comprar un lloro; en demanà el preu d'un que li agradava i li semblà massa; en demanà el preu d'un altre, també era massa car... De sobte veié un lloro vell, en un racó; en demanà el preu i li contestaren que era el més car de tots. Per què si és el més vell? Perquè tots els altres li diuen *jefe*". Així acabà Canellas el seu discurs, comparant-se amb un lloro vell i ben segur que els altres lloros mai no li qüestionarien el seu lideratge.

El PSIB-PSOE, un tant confós per la ferma del PP, espera el seu congrés per a decidir caps de llista, els quals no estan gens clars, ni a l'Ajuntament de Palma ni al Parlament. Els socialistes necessiten un vertader líder que pugui, si no guanyar, sí almenys posar en dificultats Canellas. Molts pensen en Ramon Aguiló, però de moment l'ex-batlle de Palma no diu res de res. Els pròxims mesos seran decisius. Obrador, per la seva part, assegura que no es troba derrotat per Canellas i que opta a ser el cap de llista del PSIB-PSOE el 95; i ho diu amb rotunditat: "no només seré el candidat sinó que seré el pròxim president de Balears".

El PSM passa probablement pel seu millor moment; la fuga dels seus principals pesos pesants del Parlament ha estat ben coberta per Pere Sampol, que ha demostrat gran altura política en aquest debat. El problema és que el PSM, en el Parlament, no és només el partit nacionalista, sinó també Esquerra Unida (l'Entesa de l'Esquerra de Menorca és una coalició entre EU, PSM i d'altres grups i independents). Els nacionalistes no tenen una estructura orgànica a escala de les Balears, i en cada illa funcionen autònomament. D'altra banda, els darrers mesos han fet un intent de moderar molt el seu missatge, fent-lo cada vegada més obert, més interclassista. La incògnita és saber quina estructura organitzativa i quin missatge mostraran el 95.

UM continua patint la identificació amb el PP fruit del seu pacte pre-electoral. Mentre no es trenqui el pacte serà molt difícil que puguin assolir un segell de marca prou diferenciat per a anar a les futures eleccions amb unes mínimes garanties. Els intents fets al Parlament en aquest pasat debat no han estat del tot positius.

Miquel Payeras

Francesc Obrador, portaveu del PSOE. JOAN CELIA

Pere Sampol, portaveu del PSM. JOAN CELIA

